

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСНОХ УКРАЛЬОВИНИ СХС

Рок III.

Нови Сад, пяток 12. нов. 1926.

Число 100.

Просвита наша темель

Наша ше народна свидомосц пребудзела и лем чека, кеди ше у живоце цо моцнейше виражи. Вона сце да будзе моцна, але сама од себе не може така постац. Ю треба дахто на то понукац. А хто би други и бул як ёй интелигенция, хтора народ зато и хова, да му будзе дараз на потіху. Народ свойо дзеци зато и посила до школи, да ше младеж зос марнай марносци притулі гу кнїжки, гу науки, и да голем потомки буду зос народним добром цо лепше упознати, и да свойому народови буду цо вецей на хасну.

За просвitu велі учени людзе гуторя, же вона велька моц, па кед ище пред свитову войну надвласти Немци Французох гуторели мудри людзе, же не надбила пушка и меч, але их надбила векша сила од меча и пушки — просвита. Немецка просвита надбила просвitu Француску. Па зато и нешкада кед раздумуємо о тих стварох, веџ лем себе мушиме створиц слику, яка би требала буц наша руска просвита. Чи будзе и вона дакеди така моцна як друга? На ёки способ вона така постане?

Наш народ у скоро цалим числу земледелец, па юму ше зато треба цо вецей пошвециц рациональному газдованю т. е. да свою жем обрабя по правилах науки. Да свою кожданевну роботу кажды днень зос ню зровнует, и да сам прииде на дацо треце. — Нашого человека треба зос таку просвitu увесц гу рациональному газдовству. У тим напряму потребно би було вецей писац и у наших новинох и у календарох.

Народ може самостойно лем теди жиц, кед будзе материјално досц моцни, и кед будзе мац добру инте-

лигенцию. Други народи цо ще тиче материјалнога положения, похвално гуторя о нашим народу, а думам, же и сама интелигенция за ём не заостава.

А, да ще наш народ може отримац на своїй висини потребна му и заш просвита. И кед вон ю прилапи гу себе, веџ и витирва. Новини то найвекша моц просвити, па прето ѿти тоги новини буду, таки будзе у нашим народу и успих. А нашо „Руски Новини“ до тераз ше барз крашне указали и вше одвивали своїй правей задачи. — Зато треба народ за ту важну ствар придобиц. Слава Богу наш народ досц чита свойо слово, бо го воно дзвига и по ём ше може приблїжиц гу другим народом, цо маю векшу културу, и по ём може з народами ведно напредок крачац лем гу напредку и успиху цо сильнейшому.

Наш Руски народ по просвiti барз млади и зато му треба, да цо баржец ше гу ней притулі, и да у тей думи будзе шицко цо руски чувствує ведно; млади и стари учени и науки. Народ треба, да цо баржец будзе подзвигнути и културно, а за морал мушиме, повесц, же у нашим народу досц добре очувани. Па зато вон мушки буц у цо векшим злагодзеню зос културу, а материјалне условие му уж ту, бо зепльодилец готово на першим месце. Требало би, да шицки тоги свойствия у ём цо баржец ховаю, да свойо сущеди досцигне. Зато треба барз велько жертвовац, и да нашу просвitu на таки фундаменти поставиме да народ без ней вецей не будзе мочи опстойовац. Потреба за просвitu му мушки зайсц до цела, и зроснущ ше зос його душу.

Зато наш народ треба

просвitu да чува, як својо найвекше злато и драгоценосц, бо кед ю тераз страци, пойдзе до забораву зос

хторого ше не вицагне лехко.

Ник. И. Надь,
учитель.

У нашим отечеству

ПОЛИТИЧЕСКЕ ПОЛОЖЕНИЕ

У полит. кругах очекую ще вельки пременки. Н. Пашич докладно ше информирал о политическим положению и наявел уж свою авдиенцию при Його Вел. Кралю. Тей авдиенције приписује ще вельке значене и гутори ше, же од ёй будзе завишиц дальше розвиване событијох. Приятеле Пашича ніяк несцу зос Радичом и гледаю нови комбинације. Як познато, же Пашич по мали роби, то ище прејдзе времена до новеј ситуације; нешкада векшина радикалох уж стої при Пашичови.

НІДЗЕЛЯ СЛАВОХ

Прешла нідзеля була виполнёта зос парадами. До Београду привезли цела наших одличних людзох и политичарох войводи Путника, Стојана Новаковића и др. па их поховали на ново. Торжеству участвовал и Його Вел. Краль. У Загребу одкрити споменик славному владикови Штросмаркови. При тим торжеству не участвовал ані једен член нешкайшай влади. С. Радич место да и сам участвује у тей велькеј хрватской слави пошол агитирац до Огулину, а так исто и Прибичевич.

УДРУЖЕНЕ ПРОИЗВОДИТЕЉОХ ХМЕЛОУ

Нашо садитеље хмеля до тераз не були организованы. Вони предавали хмель по јединим тарговцом по цени од 10.000 Дин., док у Ческай и Немецкай хмель ше плацел по 14—15.000 Дин. Цена хмеля на свитовеј пияци векша за једну штварницу од нашей. И садитеље

ле хмелю мушели ше организовац як цо и садитеље цукровеј цвикли. На дзень ошвеџења цукровеј фабрики у Сивцу основало је и Удружене садитељох хмелю.

СОМБОРСКИ ЗЛОДІЈЕ ПОЛАПАНИ

Жандармерије пошло за року по вельким вигледованю полапац злодіјох, којти у околних валалох и салашох коло Сомбору крадли, плячкали и забивали. Водьове тей банди були Ж. Бранков и Петро Цигич.

ГЕНЕРАЛ ВРАНГЕЛ НАПУЩЕЛ НАШУ ЖЕМ

Вожд российских емигрантох, генерал Врангел, којти до тераз живи у нашей держави, одпутовал до Белгије, где достал место инженера у једнай фабрики.

ВАЖНИ НОВИ ЗАКОН ЗА ВИНОГРАДАРОХ

Понеже ше у послідне време вше баржец предаваю правени вина, којти барз чкодлїви по здравље, а и карчмаремиша велько раз води до вина, то Министерја польопривреди приправела једен оштри закон. Кари за тих, којти би правили вино або мишали до натуралнога вина воду барз су оштри и доходза до милион динари.

ТАРИФА МЕДЗИ НЕМЕЦКУ И НАШУ ДЕРЖАВУ

У Сплиту потписани тих дньох протокол медзи нашу державу и Немецку, по којим ше уводзи једна тарифа за превожоване роби и путникох. Карта ше ве-

жне у Немецкой директно до Сплита атаки од Сплита.

ШКОЛА ЗА МАШИНОСТОХ

Влада у Београду одобрила кредит, да ше оснује школа за машинистох у Бакру. Потребна сума на то пол милиона динари уж назбрана.

ДРАВА И ДУНАВ ПОЧИНАЮ РОСНУЦ

По вистох зос Осеку вода у рики Драви дзвигла ше на 3 и пол метери понад нормалу. Валал По-

здраве заш под воду. Так исто и вода у Дунау започина ше дзвигац. На оправљању насилох ше оби вельо.

МОСТ ШЕ ПРЕВАЛЕЛ ПОД АВТОМОБИЛОМ

При месту Чайниче у Србији под чежким терховним автомобилом превалео је мост. На автомобилу војели двоме катонаци 20 метери муки. Мост бул високи 5 метери. Обидвоме нашли у води шмерц.

спада до духовног чтења. Од поучних стварох треба ише спомнуц „Еден недобри обичај“ од Г. Бесерминија.

Од приповетох најбуду спомнути: „Розвязани руки“ од Осифа Костелника, „Нема мајер“ преложен Ј. Олеар, „Стари совитник“ од Д. Губарова (преведен И. К.), „Дзиякова приповетка“ од Б. Лепкија (потолкован —ак), „Бачи Митро“ од Михаиловича, „Чежкој тому“ дзе заповеда крава волу“ назначена М. К., „Чудак и вовки“ преведен М. Варга, „Дзе любов там Бог“ од Л. Толстойја преведен о. Јанко Провчи; „Совит и приклад“ преподал М. Няради учитељ.

Зос поезије је прекрасни писници од Др. Г. Костелника, о којима уж було у наших новинах окреме бешеди. Окрем тих ице је писници од М. В-а, једна од М. Б-а „Својому паноцови“ и даскељо народни писници. Ињашак је „младши“ потабли.

По украјински писани ствари мame: „Слово до братів з Галичини“ од о. М. Черняка, „Любим свій народ“ од о. М. Черняка, „Овихованю“ од истога писателя, „Тяжкий початок“ од О. Л-овей, „Українська еміграція в Босні“ од о. М. Ю-а, „Український драматичний кружок в Пряворі“ од М. Юристи.

У сликох указује Календар напредоване. Приноши земљописни слики Београд, Загреб, Осек; веџ фотографије друштво,

схадаки просветног друштва, цркви и т. д. Хиба иже историски и руметнички (художествени) слики, особено крајобрази.

З тим би зме мали прегляд о стварох и содержанию нашег Календара.

У подробну критику ше не давам, лем воопште мож повесц, же ствари у Календару размишно досц добри и сигурно вељки хасен принес нашему народу.

Потребно би було, да ше стати знанствени рошири и на други конари знаносцох, па сигурно наш календар надалей з временом принесе ствари и зос свитске и з нашег рускога историји, затим зос природних наукох особито зос физики, кемији, зоологији, ботаници, медицини и т. д. Зато заш потребно, да веџ писатељох, бо једни исти не могу је нашицико давац, а нас Русинох нет ту вельо и прето немаме у шицких фахох виучених людзох. Кед дакле нашо писателе о дачим пишу, муша је дац на опширне виучуване материала, о којима сцу писац, а то спора робота.

Јак видиме наш Календар вельо душевнога пожитку подаљ нашему народу. Трудиме је, да то буде и надалей, и да нам календар з рока на рок више баржай напредује, а шицким тим, који је коло тога трудза, најбуде дзечија благодарносць целога народа.

М. В.

Ище дакус о прецило- рочним календару

Уж з вељким несцерпньюом очекујеме наш Руски Календар за 1927 рок, а наш календар за 1926 рок давно зме уж прочитали, дагдзе го и заруцели и на прочитане забули. Ипак нам будзе хасновито и потребно здогадац ше, јо зме у њем читали и цо вон нам принес, тим баржай, бо о њем ище у наших новинах не було бешеди, а не було би у шоре, кед би нашо новини нам из принесли пар слова о нашим любим Календару, бо вони јак брат и шестра ведно рошино, и напредују.

У приказовану нашого Р. Календара будзем ше тримац шора, јак ми влони при тај роботи бул пред очми, па наведаме накратко, јаки у њем вествари знанствени и забавни.

На першим месце мame 25 рочни ювилей сјаћенства о. Михаила Мудри зос животописом ювилата приказани по редактору о. Дюри Биндасу.

У духовним чтењију мame поуки у вири святей „Кед Бог з пальцом пише по жеми“ од Др. Дионисија Няради, владики; по тим „Мученикова мац“,

„Образи з Македонији“; а веџка „Суевириб у нашим народу“ од о. Дюри Биндаса.

У свитским читану прихода у знанствених (поучних) стварох найвећеј географски (земљописни) и историски ствари.

Так треба спомнуц зос географије: „Жем и јеј житељ“ од о. Михаила Мудри, а ту би припадал и опис путешествија „Русини у Риму“ од Др. М. Бонча.

Зос историје принес наш Календар, „Црква у Керестуре“ и „Школа у Керестуре“ од Драг. Костелника, „Опис Коцура“ од о. Д. Бесермини и „Шор свијещенікох Керестуре“, (последњи статни спадају до кроникох); „О вељким Товариству Просвете у Львове од М. Ч.

Зос филозофије је у календару социолошка ствар статија „Капитализам и социјализам“ од М. Винай-а, и зос економије (о организацији роботи) „Народна моц“ од о. Д. Биндаса; зос природних наукох „Газдовство“ назначел Б.

„Свјајенство и култура“ од М. Б. а писано апологетично и

Француски представник за тарговину поврацел је зос Москви до Паризу и пише у француских новинах, же Русия озбиљно дума напушиц заграницну агитацију за комунисту у других држава, која немајуко успије а Русију кошта

вельо пенежи. Русия прето не може достац а нї кредиту. По напуштењу револуционарне пропаганди Русия би ступела веџ и до Сојуза Народох.

ПРОСВИТА У РУСИЈИ

Комесар народног просветији Луначарски вијавел, же пре недостаток школа з овога року 300.000 дзецох остане без поуки. Учителе доставају једну

ФЕЛЬТОН

Добра Рамач

Важносц писменосци

Преподавање отримане на главног схакцији Р. Н. П. Д. у Ђурђеве.

Да то було пред 500 р. кед ище не була найдена тата друкарња, док ше ище књижки преписовали и то по нарученој, а цо найвећеј коштало вељки капитал, то би анј чу до не було, да нешко так. Теди вона коштало цали капитал, а вон бул лем у богачох, та вихода зос тога, же лем богаче могли буц прошищени. А док нешко даскељо дииари та себе чловек може купиц књишку яку и кеди сце. Було то књишку поучну, хтора би го упознала лебо зос модерним газдовством,

або технику, або би нам виложела погляди вељких мудерцих на швет, живот и друштво, або даяку историју, причту и т. д. Вона барс пременела швет, више го мене и више будзе. Кајда и найменша ствар ма свою задачу и вредносц на тим швеце, лем је треба винайц. А шицки дотерашнї винаходи находац је по писани у тих књишкох.

Не за вельо роки и вона цали швет пременела. Опратиме лем кус назад пред 400—500 роки, та нас вони ошведоча. А цо то помогло тому напретку и пременки такеј вељкеј? Тота мала машина, направена зос жељеза, на хтореј су тоти покретни слова, помоцу хторих вона може вириуци за мало часу вельо и вельо књишкима, зос красним думкама, винаходами, погля-

дами. Вони је веџ давају за тунї пенеж людзом.

Јасни докази, же их чловек веџ муши знац, читац, бо би грих було при родзених очох шлєпи буц. И то не лем познац тоти буки, пре даяку параду або пиху но тото знане же муши знац вихасновац. А зос ю ше стретаме на каждим крочају, було то звершиц даяку правну роботу (направиц контракт, або потписац векслу и т. д.), чи то научиц и хасновац унапредзене обрабјења жеји, або познац шветски живот и т. д. З једним словом през њей живота нет за једнога човека, чи то богатога чи худобнога. Муши вон знац јо, муши буц писмени, кед сце жиц у нешкальним часу, да го не водзи за нос једен цудзи чловек, хтори го веџ будзе

хасновац јак вон сце. А при тому очувану себје, свога мена, свога живота будзе нам најлепши пайташ и приятель тата малка але величана књишка.

А јака ище дужносц нам Русином малей харсточки, рошатеј по Бачкеј и Сриме на даскељо местољох? Јака велька и чежка дужност нас чека пред тим вељким и важним вејросом „отриману самих себе?“ Руцени зме јака даскељо древка до вељкога леса, чия премоц сце нас задавиц! Зато ше ми мушиме видзвигнуц, да конари наших багрењох, гоч и не вельо, да ше укажу понад других, а нашо жили да ше уцагну глбоко до жеји, да ше можу одупрец вељким и чежким бурјом и курјавом цудзинства! Так у слоги, да укажемо

тречину предвоенной плаци и половку тельо, кельо звичайни надічар.

Італія

ЗАКАЗАНО ВИРОНАУКУ УЧИЦ ПО СЛОВЕНСКИ

Як цо дараз сцела Мадярска пшицко змадяризовац па забране на і науку вири преподавац на мацеринским языку, — але по мадярски, так и тераз роби Італія. Талиянска влада заказала преподавац катихизис на словенском языку, але захтева, да ше преподава талиянски. Понеже дзеци не разумя на тельо талиянски, же би магчи успишно учиц протестиравали, енергично словенски священіци прошив того насилия. И запи иови доказ „приятельства“ Талиянох гу Славяном.

Греческа

ДЕРЖАВНИ ВИБЕРАНКИ

У Греческай окончели ше державни виберації, на котрим республиканска партія достала 65 процента гласох.

Немецка

Бувши цар Вілім достал процес зос прайску владу, па

му вона муши виплаци за два роки 16 милиони франки, врачиц 40 тисячи, хектари жемі, крем того коло 34 вилох и дворцах и 3609 слики велькай вредносци. На тот способ будзе Вілем ёден од иайбогатших людах у Европи.

КЕЛЬО ДОТЕРАЗ ПЛАЦЕНО ОДЧКОДИ

Одчкодзене, котре Немецка виплацила державом и вос тим намирела чкуду зробену у войни виношуе 50 милияди златных маркох. Немецке народно богатство ошавовано пред войну на 300 милияди а тераз го шацую за половину меней.

Мадярска

ПОТРЕБНИ ЗАКОН

У дасных местах Мадярской барз опадає жительство, бо фамилиі маю лем по єдно дзецко а то прето, да тоти единцы буду богати. Яки то грих учи нас вира, але по при том на тот способ народ вимера. Жупаниі Толна и Солнок предложили влади, да ше принеше таки закон, по котрим единец наслідує од своїх родичох лем єдну трецину маєтку а друго припадне держави, котра подзелі таким фамильйом, що маю вецеі дзеци.

ЗОС НАШИХ ВАЛАЛОХ

Р. Керестур

Од кеди у нас постої каса, вецеі худобни людзе вименели себе кніжочки за тижніві укладаня а вше вецеі ше интересую о тим. Зато трамаме себе за должності, да тоту ствар на кратко потолкуеме и у наших новинах.

Хто сце тижніво укладац, тот у каси задармо достане ёден кніжочку. На-

тоту кніжочку през штири роки кожду недзелю уплачує по 5 динари. У року ест 52 недзелі, дакле под єдним роком себе зашпорує 260 Динари а зос штири роки 1040 дин. Од каси на камат добие од прилики 160 дин. и так на концу штвартого року каса му виплаци 1200 дин.

Дапоедни ше питаю, же у даякей нужди, чи ше могу послужиц зос своим

же ест ище ёден народ, гоч и мали по числу, але вельки по духу и моци! То є наша должності! А у тей роботи нам будзе у велькай помоці тото писмо, любов братска и сложності, хтора ше муши укореніц до наших шерцох!

Не можем коло того вопроса прейсц а да не спомнім даскельо слова и о нашим подмлатку, хтори себе мушиме, одховац, бо ше учене шицкого почина у младосци. Мушиме дзвіпац подмладок, польніц го зос науку и улівац доньго волю за роботу од перших часох дзецинства. А условия су нам дани. Маме златну шлебоду свой думки (док нашо дідове, а и нашо оцове були вше под чуваньом), дани су нам школи на мацеринским-рускім языку, дакле початок

ученя. Вона им дава тот красни початок велькай роботи, найкрасшого человеческого идеалу — Вони су додзелены да уз припомоц родичох виховаю синох, людох, достойних свойого мена, хтори веце годні чувац нашу дідовщину. О нас овиши, чи будземе мац красни рахунок у їх одросту, хтори є важни за нашо отримане од силней инвазії цудзинства! Бо кажди народ ма таке поколене, яко вон воспитал яке заслужел. А його мож воспитац, бо дзецинська душа є як житко у газу. Воно ше дзвига гу слунку, але газ вше баржей так же вельго треба допатрац, да ше однёс од шмерци. Бо на дзецку, як на житко газ, баржей ше лапа зло як добро. Док древко младе дотля го треба згинац, бо кед

остареє, та ше не да, (але пуха). Так исто треба и дзецко виспитац. Як видзиме, вони гоч млади, слабки, неспособни за чежши тілесни роботы, су ипак найглавнейши слуп нашей будучносци. Мушимо стварац зос тих слабих и малих дзецох, зос ніх вирабяц, людох, мудрих, людох водьох, педагогох, — людох орлох!

Веца зме аж годни повесц, же зме випольнели сяти задаток и як людох и Русинох, кед приведземе тога пупче нашого красного квица, идеї, нашей просвіти, хтора є барз уско скопчана зос нашим животом гу ёй цилю. Мушиме поднесц чекки материялни и духовни жертві на олтар нашей будучносци.

Вше крачайме шмелю и одважно гоч и слабенки,

рел: „Долар кажди зна заробиц, але не кажди зна з нім газдовац“.

Такі поступок у дзецку возбудзи жажду за маектком, не будзе пенеж легкомислено розруковац, гоч на цо, але будзе складац динар гу динару, да повенша свой капитал.

Западні культурни народи у пред тим сто роками почали так дзеци приучовац на шпороване а так робя и нешка.

У наших новинах у 87 числу ше появела єдна статя „Каса — Банка“, препоручуємо да ю заинтересовані прочитаю.

Політика

НОВИ ЦЕРКОВНИ ОДБОР

На виберанках нового церковного одбору вибрата слідующи одборніци: Михал Джуня, подпредседатель. Михал Романчо, касир. Митро Сегеди, Михал Надь Макаїчка, Янко Джуджкар, Дюра Джуджкар, Евген Гудак, Янко Сегеди, Михал Новта, Янко Макаї. Симон Чизмар, Михал Олеар, Янко Шовш, Михал Катрина.

Нови одбор дня 1. XI. 1926. положел пришагу и ступел до свойї служби. Най будзе щешліво.

Коцур

† ЮЛИН ПЛЯСКАЧ

Тих дньох (30. X.) умэр у Коцуре школяр II. класи (8 рочни) Юлин Пляскач. Бул добри школяр. Умар нагло на шпаньолску хороту. Мал зашпоровано 400 (штири сто) Динари. Його дідо Янко Пляскач,

але у надії на успіх, ягод 14. р. слаби и млади Да-вид зос двома каменьками у торбички на хрибце и зос палічку и пратьку у руки, але зос думку у мену Бога и свойого народа проци Голіята окруженого у панциру — неписменосци — и зос оштурш шаблю — незнаня и цемноти, — цо на нас идзе. Шицких тих наших велькіх неприятельох, лем теди звладамо, кед запанує, любов, робота и слога, а ровно зос ню писменосц место незнаня, зла и хамиства. Теди будзе випольнеста идея нашей просвіти, нас самих, жи-вота нашого як Русинох, односно як должності каждого народа, кед сце жиц, роснуц и квитиц.

ЧИТАЙЦЕ „РУСКИ НОВИНИ“

котри оплакује у покойним остатњим својим потомка дарује ту ту суму на Руску Просвitu.

Племенитоме дароватељи сердечно подзековане а любому Юлинови: вична памят!

Вшеліячина

ЯК ЖИДЗИ ПОМАГАЮ СВОЇХ

Тих дњох одбул ће конгрес шицких жидашких удружењаох у Чикагу, на котрим председатељ Феликс Варбург поволаје америцких жидах, нај ћо веће жертуве на помоћ својим сународњаком поза Америку. Ведно вијавел, же америцик жидаи од војни наскладали на ту ту циль уж 62 милиони долари. Следујућега року мају назбарац 25 мил. долари.

НОВИ ЛІК ЗА ШЕРЦО

Др. Л. Габерландт, професор у Инсбруку (Аустрија) явља, же пренашој таки моћни лік за шерцо, да шерцо може на ново ставиц до роботи, гоч уж престало дуркац. Чи то правда, увидзиме.

СМЕРТЕЛЬНИ СЕРУМ

У Лондону на дохторске вистави бул виставени и једен серум (материя за шприцованије) котри на близовно укаже, чи чловек умар, чи ище жив. Кед ће уширицује под скору мертвога чловека, а не укаже ше ніјака пременка на лицу умартога, теди близовно мертвни. Кед лицо постане желбне, теди у чловеку ће иће живота.

МЕСТО 11 РОКИ БЕЗ ДИЖДЖУ

У месту Инсалох у пустинї Сахари (Африка) не падаје диждјук уж 11 роки. Но пред

тим спаднул велики диждјук зос буро, при котрим вељи людзе страдали.

НАЙВИСШИ ЧЛОВЕК

За найвисшого чловека на швеце тримају једнога Австријанца, котри високи 278 см.

КЕД ШЕ ПИЈАНЦИ БОЧКАЮ

До Београдскога шпиталю пришол чловек зос одкушену гамбу. Вон приповедаје, јак ће стретол зос својим старим приятљом и при похару сцели ище баржей утврдиц старе приятљевство. На то ће почали облаповац и бочкац. У тим бочкану збогача и обачел, же му приятљ одкушел гамбу. Кед ће виспал, пошол на рано до шпиталю и у паперу принес дохторовија свою одкушену гамбу, да ју дохтор назад положи. Медзитим дохтор му виправи и зоншил гамбу на иншаки способ. Чловек врачајуци је зос шпиталю гварел: Слава Богу, кед ми ище лем зуби остали здрави, да и я свога пријатеља тако сердечно побочкам.

ШТЕРАЦЕТА СВАДЗБА

З варошу Јоанисбургу (Африка) явљају, же поглавар једнога дзијвога племена Зулумкаферох женел својога штерацетога сина. Зос великом торжеством преславели „граждане“ того славу.

Шветочни отпочивок

Нед. 21 по Сош.

ЛУК. ГЛ. 8. ЗАЧ. 35.

Рече Господь притчу сијо: Изиде съяй съяти съмене своје: и је гда съяше, ово убо паде при пути, и по-прено бысть, и птицы небесныя позабаша є. А другое паде на камени, и прозябъ усше, зане не имъяше влаги. И другое паде посредъ терніј: и возрасте терніе и подави є. Другое же паде на земли блазъ, и прозябъ сотвори плодъ старицею, съя глаголя возгласи: имъяй уши слышати, да слышитъ. Вопрошају же јго ученици јго, глаголюще: чо есть притча съя; Онъ же рече: вамъ есть дано вѣдати тайни царствїа Божїа, прочымъ же вѣ притчахъ: да видяще не видять и слышаще не разумѣютъ. Есть же съя притча: съя есть слово Божје: А иже при пути, суть слышащи: по томъ же приходитъ дїаволъ, и

вземлетъ слово от сердца ихъ, да не вѣровавше спасутся. А иже на камени, иже је гда услышатъ, съ радостїј прїемлють слово: и сии корене не имуть: иже во времја вѣрутъ, и во времја напасти отпадају. А је гда въ терніј падшее, сии суть слышавши и от печали, и от богатства и сластми житејским ходяще, подавляју, и не совершају плода. А иже на добре земли, сии суть, иже добрымъ сердцемъ и благимъ слышавше слово, держатъ, и плодъ творять въ терпѣнїј. Съя глаголя, возгласи: имъяй уши слышати, да слышитъ.

Вельки шач, котри уж през близко два тисици роко ше заренко правди божје, єст Иисус Христос, наш Цар и Господь. Вон почал шац у Витлејму и ше заренко правди по цалим швеце. Мало єст уж жеми на тим швеце, где би ће не знало за Христом. И най-остатнеши крај мају својим мисионарох, котри у мену Хрис-

совим шею зарно правди бидним людзом.

У терашњих часох упарлашици својој сили нѣ лем католическа Церква, да приведе бидних поганох гу Христу, але то робишици христијански вири. Цар Иисус ма милионах својих помочниках, котри у мену Јого иду до чарнай Африки и високай и широкай Азије, да на-казую т. ће је зарно правди по швецу, по божим вельким полю — до душох човеческих. Указую ће знаки слова Христовога, же је Јого вири рошири по цалим швеце, и дотля нѣ приде ће кончина, док вселеная не упозна Јого правду. Так прорек Христос, и то јак да ће уж почина виполньовац.

Правда Христова је нешака на швеце највекша морална сила. Вона збера и вяже людзох зос шицких членох друштва людскога, зос шицких нацијох тога швета, до једнай духовнай громади, и трима их у једнай думи, у једним братству, у једним просвищеној духу: у вири, надежди и любови.

Нет на швеце таке силе! Погански вири и закони ровтаргу и целя людзох; вони не можу задовољи шерцо и розум човечески. Прето ће бидни погане трапај и мучи. То признају их перши людзе.

Тераз бул зос Индији путујуци казательник сам Индијанац, Саду джон Нилсон, у Вардине и бешедовал о тим, јак Индија чека и гледа Христа.

Гуторел же у Јого жеми путују побожни людзе, жени и младенци през цали мешац по Хималайских пустих горах и хледају свјатину нѣ бојуци ше шмерци. — А прецо? Ми гледаме мир шерцом нашим, — гуторя вони. Кед ће враџају дому, питам их: „Нашли ће мир! Не! — одвитеју.

Ест их, чо мучи своя цела на вшеляки способ, да найду мир шерцу, а тоти не находза; ест их на милиони, чо је одрејаја каждого мајтку и жију, јак жобраци шпивајуци по улјицох: „Швет једна сута“, а и тоти не находза мир душам својим.

Тот мир може дац једини Цар и Господь наш Иисус Хри-

то зос својој вичну правду. „Сима је слово божје.“ Воне једино годно наранац и насици души нашо. Модлите се, да ће пољо Христово рошири ћо скорей по цалим швеце, же би шицки були ведно зос Пастиром Царом нашим Иисусом.

М. Мудри.

Берза

Берлин 1 злата марка	13.48 д.
Будим. 100.000 мад. кр.	79.— „
Италија 100 лира	202.50 „
Букарест 100 лей	30.— „
Лондон 1 фунд. штер.	274.40 „
Нью-Јорк 1 доллар	56. — „
Париз 100 франки	178.— „
Праг 100 Чес. кр.	167.35 „
Акција З. К. Б. Д. Д.	355 „
Швайцарска 1 франк	10.92 „
Виден 1 шилинг	7.96 „
Наполендор 1 ком.	190.— „
20 златних корун	180.— „
10 „	90.— „
Сеферин	400.— „
Дукат	100.— „
1 круна у сребру	3.— „
5 „	15.— „
1 форинт „	6.— „

7% држав. пожичка за 100 динара ном. 60— дин. 2½% ратна штета за 1000. дин. ном 290— дин.

За злато и за вредносни парери плацају банки потполни курс, а за валути о даскељо посна менеј.

Тарговина

Жито	290.— д
Кукурица	130.— „
Мука нулерова	462.— „
„ хлебова	420.— „
Млеко литра	3—4.— „
Курчата	20—35.— „
Качки	35—60.— „
Гуски клюкани кг.	65—90.— „
Говедзина	16—20.— „
Швињске месо	20—22.— „
Целечина	28—30.— „
Сланена сушена	22—25.— „

Од редакциј

Понеже у тим мешацу пошта драгаша за 50 пари модлите наших дописоватељо да на писма довольно приліпую марки, бо редакция ињашак муши три-раз надоплацовац. Писма, котри не буду довольно таксирани редакция пошле назад.

Оглашавају до „Руских Новинах“

